

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként megjelenő nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Bulgária új fejedelme.

Bevégezett ténnyel lepte meg e kis ország újból a vén Európát. Fejedelmet választott egyhangulag Ferdinánd Koburg herceg személyében. Európa nagyhatalmasságai, az ugynevezett nagymamák és nagytaták, váltig azt tanácsolták a fiatal öntudatára csak most ébredett kis országnak, hogy most nem időszertől még a fejedelmválasztás, Oroszország tiltakoznék ellene, törvényesnek e választást tán nem ismerné el s így csak újabb bonyodalom következne.

De Bulgáriának sok oka volt bele-

menni a fejedelmválasztásba. Ugyanis még az orosz rubelnek társadalmi egyes rétegeire megvan a nagymértékű hatása; nem akart tehát tovább várni, míg Oroszország aknamunkájával készen lesz; mert jól tudta, hogy az Oroszország beleegyezése egyértelmű Bulgária függetlenségének eltiprásával, egyértelmű a nemzet jobbainak egyenes ellenzésével. De másfelől az az örökös bizonytalanság, melynek Bulgária ki volt téve, már elviselhetetlenné vált.

Már most csak az a kérdés, hogy mit szólnak a nagyhatalmak e fejedelmválasztáshoz; tudni bár nem lehet, de feltenni, a valószerűség követelményeit tekintetbe véve, igen, hogy Oroszország kivételével a többiek nem fognak e választásnak ellene szólni. S az a kérdés továbbá, hogy az orosz tiltakozása ellenére vajjon Koburg herceg elfogadj-e a trónt.

És itt álljunk meg egy perczig s adózzunk elismeréssel a bolgároknak, kik a legnehezebb viszonyok között, midőn minduntalan attól lehetett félni, hogy ha kikerülnek is Scyllát, de beleütköznek Caribdisbe, oly bölcsen vezették a kormányzás hajóját; kik a függetlenséget többre tudják becsülni a rabszolgaságnál, s kik e választással is bebizonyították, hogy érdekeiket felismerték, mert nem a népek zsarnokához buzódnak, hanem az osztrák-magyar birodalom s az ezzel

egy véleményen levő hatalmak tanácsain járnak.

Hiszen ha meggondolja az ember, nekik a választás, az elhatározás, hogy hova gravitáljanak, nem is lehetett oly nehéz. Szabadság és szolgaság, önállóság, függetlenség és elnyomatás között ki ne tudna különbséget tenni, ki ne tudna könnyen határozni? Oroszország célzatait már jól ismerik a multból, ahhoz nem vágyódhatnak; nem kell-e tehát érdekeik szem előtt tartása mellett az osztrák-magyar birodalomhoz vonzódni, melynek hátsó gondolat nélkül kijelentett s már régóta követett politikája, hogy a Balkán félszigeten levő államok szabadok legyenek, függetlenül alakuljanak?

S tegyük fel, hogy Oroszország ellenézne e választást s Koburg herceg nem fogadná el a trónt Oroszország ellenére. A bolgárok ezen eshetőséggel is számoltak; elhatározták, hogy kikiáltják a függetlenséget, mely után ha esetleges zavarok következnek, azért Isten és ember előtt viselje a felelősséget Oroszország, mely hatalomnak merev ellenzése viszi e lépésre a bolgárokat.

Ma még nem lehet tudni, hogy mit hoz a bolgárok ez újabb elhatározása, de ha higgadságukat, bölcs mérsékletüket úgy megőrzik, mint eddig, rosszat semmi esetre sem fog hozni. Gordiusi csomó az ő sorsuk, melynek megoldása nehéz, kettévágása kritikus, de ha eddigi ma-

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr. belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetésményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“ben közlendő cikkekért soronként 10 kr. fizetendő.

SZEMLE.

Milán király Budapesten. A szerb király a fővárosban való rövid időzését felhasználta arra, hogy köztételeink közül kettőt megsemmélyezzen. F. hó 6-án délelőtt 9 órakor mielőtt az angol királynő szállodából sétantra indult, kérdést intéztetett a miniszterelnöki palotába, vajjon megérkezett-e a fővárosba Tisza Kálmán, hogy meglátogassa, ha majd sétantjáról visszatér. Milán király első útja a Külső-dob-utcában lévő Fischer-féle majolika-gyárba vezetett, hol a távollevő gyártulajdonos helyett ennek fia, Fischer Emil fogadta. A király kíséretében voltak Steics főkonzul, továbbá a király unokaöccse, Catargiu és Pantelics szárnysegéd. A király megsemmélyezte a gyártelepet s elismeréssel nyilatkozott berendezése fölött. Egy nagy korszoba nevét írta Fischer Emil kérésére, majd pedig különböző bevásárlásokat tett. Megvett két nagy korszót s egy 24 személyre való magyar stílus evőkészletet. Körülbelül egy fél óra hosszat időzött a gyárhelyiségben s távozása alkalmával a vendégkönyvbe írta nevét.

A majolikagyárból Milán király egyenesen a városligeti iparcarnokban levő kereskedelmi múzeumba hajtatott, hol Németh Imre miniszteri tanácsos igazgató fogadta a felügyelőség élén. A szemlét a butorfülkében kezdte meg a király Németh min. tanácsos kalauzálása mellett s végig ment az egész kiállításon. A kereskedelmi múzeum célja felől behatóan kérdőzködött s nagyon lekötötte figyelmét, hogy a kiállított cikkek egy nagy része éppen arra készült, hogy kivételül szolgáljon a keleti államok

A „Székelyföld“ tárczája.

Nyaralás és fürdőzés.*)

Írta: Fodor József tanár.

A mai társadalom életszükséglete a nyaralás és a fürdőzés. A mint megérkezik a fecske, illatozik az ibolya s a mint a szabadba kísértelők a fák első patyolatpuha leveleinek mosolygó zöldjét megpillantják, napirendre kerül a nyaraló-hely vagy a fürdő választásának nehéz kérdése.

Igen sokat csupán a divat és hiuság vezérel a nyaralás és fürdőzés dolgában; mások hosszú munkájuk után a megérdemelt kényelem és pihenés óráit kívánják élni a nyaralóban vagy fürdőben; ismét másokat az egészség megtartása és edzése avagy betegségtől megszabadulás vágya vezet oda; a legtöbbet pedig, kivált nagyvárosiakat, gyermekeik egészségének edzése vezérel a zöldbe.

Budapestről különösen karavánképen vándorol ki nyáron a népség nyaralókba és fürdőkbe. És a ki teheti, jól teszi. A nyár a városban ellankasztja a testet, kimeríti a tüdőt, megrontja az étvágyat. Nevezetesen pedig veszedelmes a városi nyár a csecsemőkre s gyermekekre nézve, mert ezen év-szakban uralkodik ottan leginkább a zsege

kor legveszedelmesebb s legáltalánosabb betegsége: a bélhurut, a diarrhéa.

Meggyőződhetünk erről a következő statisztikai adatok alapján, melyek világosan beszélnek.

Elhunyt Budapest népességéből diarrhéa következtében (legnagyobb részben gyermek) 1876-tól 1881-ig (6 év alatt):

Január	hóban	350	Július	hóban	1212
Február	"	289	Augusztus	"	1551
Márczius	"	385	Szeptember	"	1045
Április	"	425	Október	"	559
Május	"	380	November	"	357
Június	"	559	December	"	314

A meleg évszak tehát, kiváltképpen a városokban, a gyermekek megölője. Ennélfogva a ki teheti, okosan cselekedik, ha nyárra elhagyja Budapestet. A főváros ekkor nemcsak kellemetlen, de egészségtelen is.

Ne higgye azonban, a ki nyaralni avagy fürdőbe megy, hogy minden esetben javára tesz egészségének. A nyaralás és a fürdő is sokféle ártalmat okozhat, ha helytelenül választjuk meg nyári lakóhelyünket, avagy ha ottan célszerűtlenül élünk.

A nyaralás és fürdőzés néhány fontosabb ártalmával kívánok itt foglalkozni. Nevezetesen szölok a nyaralás és fürdőzés idejének megválasztásáról, azután a nyaraló vagy fürdő-lakás egészségi tulajdonságáról s végre az életrendről a zöldben s a fürdőben. Mikor jó pakolni a zöldbe?

Legszebb a szabad természet májusban,

Ekkor üde künn a levegő, elragadó a lombok zöldje s balzsamos a fakadó virágok illata. És mégis ez a hónap nyaralásra és fürdőzésre nem a legalkalmasabb; nagyon korai. A télen keresztül zárva tartott épületek ekkor még jéghidegek, úgy hogy a belehurcolkodó könnyen megfázik. Másrészt a föld is nyirkos és hideg s a leheverő gyermek vajmi könnyen meghűl. Az esték is nyirkosak és hűvösek, tehát veszedelmesebb. A korai nyaralás vigyázatot kíván kivált a gyermekek tekintetében, s a ki nem fordíthat elég értelmes szolgálatot gyermekeire, helyesebben cselekszik, ha június közepén tul, mint ha már májusban költözik a szabadba.

Egyébként a város egészségi viszonyai is ritkán indokolják a májusi kivonulást. Ezen időben még a város levegője sem romlott meg oly mértékben, hogy különösen kellemetlen vagy ártalmas volna. Az utcák kevésbé porosak, a csatornák még nem büzősítik a levegőt; még nem mutatkoznak a nyári epidemiák s a társadalmi élet is eléggé eleven és kellemes.

Július és augusztus az igazi nyaraló és fürdőző hónap. Ekkor érezni leginkább a nagy város légkörének nyomasztó voltát; egyszersmind csakis a nyaraló helyek egyszerű életében és kényelmében válik tűrhetővé a mi afrikai forróságunk.

És a mint az este hosszabb lesz és reggelre

csipős, hűvös a levegő, megint készül a városok lakosa hazafelé; elárvul csakhamar a fürdő s gyérül a népség a zöldben. Szeptember elején — már az iskolák megnyitása miatt is — városba költözik a legtöbb. Pedig a szeptember igen kellemes a zöldben, ellenben nem a legjobb hónap a városban; kivált pedig rossz e hónap kicsiny gyermekek és csecsemőkre nézve. A szeptember még a diarrhéa hónapja, ugyszintén a koleráé. Szeptemberben még büzös is a város levegője, kivált sok rothadó gáz nyomul ekkor a föld alatti, megmelegedett csatornákból fel az utcára, a levegőbe. E miatt csecsemőkkel s kisdedekkel jobb a szeptembert szabadban tölteni, ámbár ekkor is, majdnem éppen úgy, mint májusban, már vigyázni kell, hogy a gyermek esténként, reggelénként meg ne fázzék.

Sokszor latolgatják, vajjon mi jobb: fürdőre menni, avagy egyszerűen zöldbe. Sokan hiszik, hogy a fürdő a zöldben való lakásnak előnyeit koncentráltan, bőségesebben nyújtja, és ennél fogva vélik, hogy 3—4 heti fürdőzés egyenlő értékű 6—8 heti falun, zöldben lakással. Nyilván való a tévedés. A ki nek bizonyos fürdő avagy ásványvíz nincsen valami betegség miatt külön javasolva, annak csak annyi hasznára van a fürdő, mint más egészséges nyaralóhely. Azért, ha jó nyári lakást vesz, a hol — már gazdasági okokból is — jóval hosszabb ideig tartózkodhat.

* Az országos közegészségi egyesület által kiadott „Egészség“ című folyóirat legújabb füzetéből.

számára. Minden egyes csoportnál tudakozódott a cikkek rendeltetése és előállítás módja felől. Egy óra hosszig tartott a király látogatása, mely idő alatt a csarnokot nem is nyitották meg a közönség számára. Kézzel tizenegy óra előtt távozott a király, elismerését és köszönését fejezve ki Németh miniszteri tanácsosnak, kinek amaz eszméjét, hogy Belgrádban a múzeumnak egy főköm-tára állíttassék fel, élénk helyesléssel fogadta.

Ferdinánd Szász Koburg gothai herceg egyhangulag megválasztott Bulgária fejedelmévé.

A fejedelmévválasztás következtében folyt le: A szoborjert elnök megnyitván, közölte a képviselőkkel, hogy a napirendet fejedelmévválasztás képezi. Javasolja Koburg megválasztását. A herceg családi viszonyairól adott felvilágosítások után az elnök kéri közfelkiáltással megválasztani Koburgot. Erre az egész ház felémelkedett és dörgő hurrák között kikiáltta Koburgot fejedelmévé. Ezután az ülés elhalasztott Koburg választásának beérkezéig, ki rögtön értesített. Az ülés kezdete előtt Koburg fényképe aláírásával körülvett a képviselők között.

A szoborjert elhatározta, hogy azon esetben, ha a hatalmak a fejedelmévválasztást el nem ismerik, a fejedelemség függetlensége proclamáltatni fog.

Koburg herceg tévítáratilag köszöntö meg a választást s a fejedelemség elfogadására késznek nyilatkozott.

Keckemét, július 8. A második kerületben Tóth szabadelpárti jelölt visszalépvén, Ugron Gábor függetlenségi egyhangulag megválasztott.

A felső kerületben Vámos Béla szabadelpárti jelölt visszalépvén, Horváth Ádám függetlenségi megválasztott.

A francia képviselőház egyik legközelebbi ülésén Rouvier miniszterelnök betérjesszette az új költségvetést, mely az előbbi kormány költségvetésében 129 millió megtakarítást mutat föl. Sem új kölcsönt, sem új adót nem kér, az egyensúlyt tisztán megtakarítás útján kívánja elérni. A képviselőház ugyanez ülésén elfogadta a katonai törvényjavaslat azon szakaszát, mely az öt évi hadkötelezettség helyett három évi állapít meg. — Az angol-török egyezményre vonatkozólag újabb azt jelentik, hogy a szultán kész lett volna a szerződést ratifikálni, ha Anglia öt a szentesítés következményei ellen megvédelmezi. De az angol kormány, úgy látszik, kerüli e kérdésben a döntő elhatározást. Az alsóházban a kormány bejelenté, hogy subsidias egyezmény nem fog létrejönni és semmiesetre sem lesz oly jegyzék, mely a főkömny értelmét megváltoztatná. A konstantinápolyi angol nagykövét utasított nyert, hogy a török fővárost hagyja el, ha tegnapig a szerződés nem ratifikáltnak. E hivatalos kormány-nyilatkozat azt bizonyítja, hogy Anglia nem hajlandó a portáválasztat véd- és dacszövetségre lépni, a szerződés következményeivel szemben. Inkább hagyja, hogy Egyiptomban maradjon minden a régi-ben, s ragaszkodni fog eddig elfoglalt pozíciójához.

kodhatik, több hasznot tesz gyermekeinek, mint ha rövidebb időre fürdőre menne.

Különösen a kicsiny gyermekek szokták megkésérülni, ha bármi okból — talán a mama hiusága kedvéért — előkelő fürdőben nyaralnak. Itt korlátozzák a gyermek mozgását, szabadságát; csizfázák, kényeskedővé teszik. Mennyivel többet érne neki a nyaralóban, egyszerű ruhában szaladgálás, ug-rálás, játékos, egészséges házi edeléssel két oldalra jól lakás, a szemérmes és csendes családi élet, mint a fürdőbeli pompa, zaj, fesz-es és kaczerkódó élet s elégtelen táplál-kozás.

A ki a nagy városok fecskelakosait megfigyeli, tapasztalhatja, mily keserves töprengésbe kerül minden tavasz elején, hogy hova költözzenek. Azoknak a régebben megtelepedett, jómódú családoknak, melyeknek saját nyaralójuk van, kevés a gondjuk. Kiköltöznek oda, ha az ideje megjön, mint a fecske beköltözik őszkor elhagyott lakásába. Egy pár friss pehelylyel, repülő gypjuszállal ujjalag kitatarozza fészket s örül család otthonának. A vagyonos nagyvárosi család bölcsen cselekszik, ha gondoskodik cél-szerű otthonáról önmaga s unokái számára.

A tavaszi hajszolás nyári lakásért nemcsak terhes, de gyakran igen rosszra is vezet. Az ismeretlen kibérelt nyaralónak gyakran olyan egészségi fogyatkozásai vannak, melyek a nyaralás egész örömet és hasznát el-rabolják.

Háromszékmegye közigazgatási bizottságának gyűléséből.

Sepsi-Szentgyörgy, júl. 5.

Főispán ur ő méltósága a gyűlést d. e. 10 órakor megnyitván, tudatja a tagokkal, hogy a félévi jelentések összeállítására folyó hó 11-ikét tűzte ki. Azután következett a havi jelentések felolvasása. Ide ígatjuk a következőket:

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint június hó végén az árvák létszáma volt 9782. Ebből felszabadult 13. Gyámság alatt volt 337 személy, kik közül egy sem szabadult fel.

A háromszékmegyei összesített gyám-pénztárnak május hóról áthozott készpénze volt 2012 frt 49 kr. Ehhez letéteztet árvák-nak 442 frt 13 kr, visszafizetett tőkéből 8955 frt. Bevéteztet összesen 11683 frt 4 kr. Kiadatott árváknak 3943 frt 43 kr. Kölcsön adatott 1550 frt, melyet a bevételből levonva, 6189 frt 61 kr készpénz jött át július hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg, elintézendő ügydarab volt 624. Ebből elintéztetett 493. Elintéztetlen 131 drb.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentése szerint június hónapban egyenes adó czimen befolyt 11.570 frt 53 kr, hadmentességi díjba 58 frt. Vagyis 2017 frt 73 krrel kevesebb egyenes adó és 77 frttal kevesebb hadmentességi díj, mint a múlt év június havában. Ezen hátramaradás meg-olva az által van, hogy a pénzügyminis-terium a végrehajtásokat a múlt hóra be-szűntette. Házadamentesség 14 egyénnek adatott. Adófizetési időhaladék senkinek sem engedélyeztetett.

Szentiványi József kir. alügyész je-lentése szerint a megye területén levő özs-szes fogházakban a hó utolsó napján le volt tartóztatva vizsgálati fogoly 12, elítélő 25, kik közül férfi volt 30, nő 7. Ezeken kívül a hó folytán az összes fogházakban megfordult 50 egyén. Súlyosabb bünesetért le volt tar-tóztatva 3 egyén, és pedig egy szándékos emberölés, kettő pedig gyújtogatás büntet-téért. Rabtatási térítmenyképen befolyt 75 frt 20 kr. Kiadatott 147 frt 13 kr.

A közbiztonsági állapot a múlt hónapok-hoz képest határozottan javult, a mennyiben 42 bűnvádi jelentés közül szándékos ember-ölésért 1, gyújtogatásért szintén 1 vád volt emelve. Törvényességi boncolás volt egy.

Szeremley Lajos kir. tanfelügyelő jelentéséből ide ígatjuk a következőket:

Már a múlt gyűlésben említette, hogy a szorgalomidőnek faluhelyeken is a törvény rendelkezése szerint 8 hónapig kellene tar-tani. Akkor kilátásba helyezte, hogy a ha-nyag iskoláztatás ellen óvó rendszabályokat

fog kérni. Erről azonban lemond, minthogy meggyőződése szerint a hiba ritkán terheli a helyi hatóságokat. A baj a politikai hatósá-gok közönyében leli magyarázatát. A maga részéről úgy reméli a dolgot segethetni, hogy jövőben felhívja az iskolai hatóságokat, hogy az iskolai év megkezdését olyan időre tűzze ki, a melytől 8 hónapot számítva, a tavaszi munkák megkezdéséig az év be is zárassék. Mert sokkal könnyebb a tanköteleseket özs-szel korán beszorítani az iskolába, mint ta-vasszal későig együtt tartani. Ez a határidő az iskolai hatóságok által közlendő lesz a községi előjáróságokkal, melyek utasításai-k szerint annak szabályszerű közzétételéről gondoskodni tartoznak. E közben az iskola-mulasztások büntetése körüli eljárásra vo-natkozó szabályzat elkészül, melynek telje-sedésbe vételével az iskolabajjárás menete a legjobb rendbe fog jöni.

Mindezek keresztülviteléhez szükséges lenne a kir. tanfelügyelőnek egy alispáni szigorú rendeletre, melyben arra köteleznék a községi előjáróságokat, hogy úgy az iskolai év tartamának megtartására, mint az iskolai mulasztások törvényes üldözésére irányítan-dó kir. tanfelügyelői rendelkezéseket a maga idején és pontosan teljesítsék. Sürgetési nap-lót kér a közigazgatási bizottságtól azon ügyekre nézve, melyek visszatérőleg innen mennek ki egyes hatóságokhoz s melyeknek teljesítésében olyan hanyagsági tünetek me-rültek fel, melyek későbbben nagy munka-halmazódásokat idéznek elő.

Az iskolai év június végével mindenütt véget ért, hogy minő eredménnyel, az csak számbavétel után fog kitűnni. Az iskolai költségvetések nagy részben beérkeztek.

Mikes Gyula kir. mérnök jelentése se-zint a brassó—ojtozi államuton a kavics-szállítás valamivel serényebben halad, mint a múlt hóban. A múlt évben történt árviz-károk folytán szükségessé vált helyreállítá-sok a június hó 23-án tartott árlejtesen Bo-tár, Martini és Pezzano társvallalkozóknak adatott ki 2192 frt vállalati díjért.

Az 59. számú kászoni hid helyreállított. A Rákóczy-várnál kivétel alatt levő 121. sz. Ojtoz-hid építése és az ut szabályozása ér-lyesen halad s július hó végéig befejeztetik.

Örvendtes jelenségül említi föl a kir. mérnök, hogy az államut felső szakaszán június hó végén a minden évben jelentkező vizáradások az alkalmossal elmaradtak, de a vármegyében sem fordultak elő sehol viz-áradások.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelen-tése szerint a megye egészségügyi állapota június hó folytán teljesen kielégítő volt. A heveny fertőző kórok közül a kanyaró ural-kodott kevesbedő számmal járványosan Te-

fák, kivált vadgesztenye, hárs, platán, dió a legkellemesebbek.

Megrontja a nyaralást, ha korcsma köze-lébe vagy valami műhely mellé, avagy istál-lók szomszédságába jutunk; ha nincsen jó és elégséges vízünk.

Ellenben nagy előnye a nyaralónak, ha nemcsak jó ivóvíze van, de egészséges folyó vagy tóviz is van mellette, melyben fürdeni, csolnakázni lehet. A serdülő ifjúságnak sem-mi sem hasznosabb a nyáron, mint az uszás, fürdés és csolnakázás. Nagy előnye végre a nyári lakásnak, ha jó sétáló, kirándulásra alkalmas helyei vannak.

A Budapest körül fekvő nyaraló-helyek közül egyik sem igazán kielégítő. A város-liget poros és hidegleléses; Újpest, Palota, Budakeszi tisztátalanok. A Duna mentén vannak községek, melyek nyaralásra felhasz-nálhatók volnának, kivált miután a Duna uszásra s csolnakázásra kínálkozik. E közsé-gek azonban nincsenek még kifejldve a nyaraló közönség igényeihez. Legfőbb nyaraló-helyünk a budai hegység. Szép és egész-séges vidék, de sok hiánya is van. A Sváb-hegy szeles, a zugliget nyirkos. Legnagyobb hiányuk az egészséges nyaralás szempontjából, hogy nincs uszó-, csolnakázó-vízüik. Idő-vel, a felvilágosodás terjedésével, talán ez is meglesz a budai hegységben; addig is egy uszoda fenn a hegyen igen értékes nyereség volna a nyaraló ifjúság érdekében.

lek, Kovászna és Baróth községekben. A báránymű, hőkburut, torokgyík és hasi hagymáz egy pár esetben szintén észleltet-tek. A ronesoló toroklob kivételesen csakis Futásfalván 1 és Barátoson 2 esetben for-dult elő.

Másemü heveny megbetegedések ritkák voltak. Leginkább az emésztő csatorna hur-tos bántalmi fordultak elő, főleg a mezei munka megkezdésével gondozás nélkül ma-radt gyermekek között.

Szemcsés kóthárnyalobban szenvedtek a miklósvári járásban 57-en, az orbai járásban 20 an, a sepsi járásban 57-en, a kézdi járás-ban 25-ön, Sepsi-Szentgyörgyön 6, Kézdi-Vásárhegyen 1 beteg.

Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő havi je-lentéséből kiemeljük a törvényhatóság terü-letén fekvő erdők állami kezelésbe vétele tárgyában tett előterjesztést, mely szerint a nagyméltósági földművelés-, ipar- és keres-kedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz felter-jesztenik az állami kezelésre vonatkozó sza-bályzat, s a hatósági felügyelet alá tartozó erdőknek az államerdőszet kezelésébe való tényleges átvétele s a sepsiszentgyörgyi m. kir. erdőgondnokságnak való átadása a kir. erdőfelügyelő s mint szakelőadó közbenjöt-tével a járási főszolgabírák, illetőleg városi polgármesterek előtt foganatba vétetett.

Ikafalva község erdőrendészeti áthágása ügyében kelt végős foku határozat, mely szerint tilos legeltetés eltűréséért 30 frt bírság s az eljárási költségekben elmarasz-taltatott, kiadatik az erdészeti bizottságnak további eljárás végett.

A letárgyalt kisebb ügyek közül megem-lítjük, hogy a kinstári tartozások behajlá-sára a kézdi főszolgabíró által folyó évi szept-ember végéig kért időhaladék nem adatott meg, egyuttal megrendeltetett július 20-áig árveréseket kitűzteni és a befizetések ered-ményét aug. 15-ig bejelenteni, mivel siker-telenség esetében akkor a felelősség ki fog mondatni.

T a n ü g y .

Igazgatósági jelentés az 1886-7-ik tan-évről. *)

(Vége.)

Tanulmányi kirándulást a tanulók techno-logiai ismereteinek bővítése és a gyáripár tanulmányozása céljából mindkét szak-iskola tanulóival tettek az illető szaktaná-rok. S itt azon körülmény, hogy Brassóban és vidékén a gyáripár eléggé kifejtett foko-zaton áll, kiválóan kedvező alkalmul szolgál

*) A brassói m. kir. állami közép kereskedelmi és köz-ép faipariskola „Ertesítő”-je az 1886-7-ik isk. évről Szerkesztette: Orbán Ferencz, igazgató.

Sok fonákaság van a világon, de a sok kö-zött nevezetes az, ha valaki elhagyva városi lakását, nyaralni megy oly helyre, a hol az egészségi viszonyok rosszabbak, mint magá-ban a városban. Sokan vannak, a kik az aránylag tiszta fővárosból, ennek aszfaltos utcájából, tágas, szellős, száraz, kényelmes lakasukból falura mennek nyaralni, a hol sokkal rosszabb viszonyok közé jutnak. Fa-lura mennek, melynek utcái porosak, házai, udvarai piszkosak, szobái szűkek, alacsonyak, nyirkosak, rosszul padlózottak. Ott egybe-zsufolódna, rosszul élnek, s csodálkoznak, hogy a nyaralás nem volt rájuk jó hatással. A főváros körül fekvő falvak ilyen okokból legnagyobb részt nem érdemlik meg a nyaraló-hely nevet. Kár oda költenek.

A ki nyaralót választ, jól nézze meg, hova telepedik.

És jól meg kell tekinteni a lakóházat is. A ház emelkedett legyen. Padlója 1/2—1 mé-terrel magasabban fekszik, mint körös-kör-ül az utca, udvar. A falon szorgosan néz-zük meg, nincsenek-e nyirkos foltjai. Felis-merjük ezeket sötétebb színűből, továbbá abból, hogy ha megtapintjuk, feltűnő hüv-ösök. Különösen belül a szobákban keressük, vannak-e foltok, s ha vannak, ne fogadjunk el semmi magyarázatot, mentséget, hanem hagyjuk ott a bérbeadót. A padló jó és tiszta legyen. Igen előnyös, ha a szoba alatt pincze van. Jó az is, ha a padló alatt aszfalt vagy

Kórházi aprólékos kiadásokra	15 frt — kr
M. földhitelintézetnek	20 frt 89 kr
Takarékpénzt. betét agyalap . . .	83 frt 72 kr
A „Székelyföld“ cz. lap előfiz.	1 frt 50 kr
Kiss János kéményseprőnek . . .	2 frt 25 kr
Sárkány Gyuláné fizetésébe . . .	14 frt 50 kr
Mikonya Józsefné fizetésébe . . .	14 frt 50 kr
Az ápolónőknek cukor-, kávé- és borpénz	6 frt 64 kr
Tejért	12 frt — kr
Hus árába	25 frt 54 kr
Fűszer-árúkért	11 frt 10 kr
Kórházi orvos fizetésébe	50 frt — kr
Szolgá és szolgáló fizetésébe . . .	12 frt — kr
Gyógyszerért Kovács F. urnak . . .	34 frt 56 kr
Lisztért Molnár Józsiás urnak . . .	100 frt 37 kr
A hó folytán elfogyasztott ter- mények értéke	19 frt 30 kr
Takarékp. betét alapv.	37 frt 99 kr
Agyalapra	55 frt 55 kr
Bujanovits-alapítványból	28 frt 86 kr
Kis. takp. betét alapv.	49 frt 27 kr
Folyó szükségletekre	15 frt 12 kr
Pénzmaradvány a hó végén	534 frt 21 kr
Összesen	1144 frt 87 kr

Az előfordult betegségek nemeiről az orvosi jelentés fog felvilágosítást nyújtani.

Tisztelt választmány! Kórházunk életéből ismét egy félév lejárt. Ezen félévben is életjelét adta annak, hogy mily nagy szükséget pótol, mert 109 betegnek nyújtott ápolást; ebből 3 halt el és 97 gyógyulva bocsátott ki. A gondos ápolás és gyógykezelés eredményezte mindezt; rend, tisztaság és pontosság uralkodott mindig. Kórházunk iránt minél tovább fokozódik az érdeklődés.

Hogy mily hasznos ezen intézet városunkra, ugyancsak a vidéki lakosokra nézve, azt mindenki átláthatja, mert ez év folyamán is több betegségnak elejét lehetett venni. Ez annak tulajdonítható, hogy elkülönítve lehetett gyógykezeltetni, és így számos családtag lett megmentve attól, hogy beláthatatlan ideig szenvedtek volna ez által. Segítve lett egyzersmind sok olyan szegényen is, kik fizető képtelenek voltak.

Mely jelentésem után maradtam a t. választmány iránti tisztelettel

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. július 7.

Szőcs József
polgármester,
kórházi gondnok.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 6669—1887.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye orbai szolgabírói járásában Kovászna székhellyel évi 400 frt fizetés, 150 frt utazási átalánynyal rendszeresített járási orvosi állás lemondás következtében megüresedvén erre az 1886. évi XXI. t.-cz. 80. §-a értelmében főispáni kinevezés útján betöltendő állásra pályázat nyitattik.

A járási orvos részére rendszeresített javadalmazáson kívül a Kovásznához beosztott közel fekvő 7 községben a kör-orvosi teendők teljesítéséért évi 225 forintot tevő külön díjazásban is részesül.

Felhívtnak pályázni kívánók, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a értelmében kellőleg felszerelt és bélyegzett pályázati folyamodásukat vármegyénk

főispánja Potsa József ur ő méltóságához czimezve folyó évi július hó 25-ig nyújtásák be.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1887. június hó 29-én.

Báró Apor Gábor,
alispán.

En Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegíti egy teljes erős szakállnövekedést, rövid ideig való használat után a hajnak valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrizi. Korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postával küldés napoként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világba.

CSILLAG ÉS TÁRSA,
Budapest,
Király-utca 26. 2—20

Arverési hirdetményi kivonat.

A győsztmiklósi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Csibuk Jakab korábbi és Schwarcz Mendel későbbi végrehajtónak Ferencz Ignác végrehajtást szenvedő elleni 32 frt és 88 frt 70 kr. kötekevetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő, a remetei 1227. tjkvben A 1—16 rdsz. alatt foglalt ingatlanokra 752 frt kikiáltási árban, valamint a 2470. tjkvben I. R. sz. a. foglalt ingatlanra 9 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi augusztus hó 23-ik napján délután 3 órakor Remete község házában megtar-

tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Győ-Sztmiklóson, 1887. évi május hó 30-ik napján.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Szász Ignác,
kir. aljbíró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyó-sztmiklósi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Győ-Sztmiklósi Eránosz gondnag Kristóf árvái végrehajtónak tölgyesi Berko Bojum és neje Frime Zilég, úgy Bojum Jakab alias J. B. Weiszman

végrehajtást szenvedő elleni 500 frt. kötekevetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő, az alsótölgyesi 74. tjkvben 2. r. sz. alatt foglalt, 287a., 287b., 288. hr. sz. alatt felvett ingatlanra az árverést 1010 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor Tölgyes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Győ-Sztmiklóson, 1887. évi május hó 27-ik napján.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Szász Ignác,
kir. aljbíró.

Húzás már e hó 22-én!

Kincsem sorsjegy á 1 frt 11 sorsjegy 10 frt csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt 20% lev. || 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók:
a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában Budapesten, váci-utca 6. sz.
Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

KELETI VONAL.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.16	7.47		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	11.31	12.49	
Botfalu	"	4.44	8.08		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.22	2.09	
Földvár	"	5.02	8.24		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	1.51	2.19	
Mogyorós	"	5.24	8.39		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	2.18	2.39	
Apáca	"	5.43	8.51		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	"	6.05	9.07		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	3.14	3.22	
Agostonfalva	"	6.15	9.14		Budapest	(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	"	6.36	9.30				4.01	3.56	
Homoród	"	7.06	9.51				5.56	5.30	
Kacsa	"	7.28	10.04				6.31	6.31	6.03
Bene	"	7.53	10.24				10.00	11.00	9.13
Erked	"	8.18	10.39				10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	"	8.52	10.03				7.45	10.00	2.15
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.19	11.19						
Medgyes	(érk. ind.)	9.31	11.26						
		10.57	12.29						

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.